

Verordening individuele inkomenstoelage Krimpen aan den IJssel 2015

De raad van de gemeente Krimpen aan den IJssel;
Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 28 oktober 2014;
Gelet op artikel 147 van de Gemeentewet;
Gelet op artikel 8, eerste lid, aanhef en onderdeel b, artikel 8, tweede lid en artikel 36 van de Participatiewet overwegende dat de gemeenteraad op grond van de Participatiewet bij verordening regels dient te stellen;

Besluit vast te stellen de Verordening individuele inkomenstoelage Krimpen aan den IJssel 2015

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. Begripsbepalingen

1. In deze verordening wordt verstaan onder:
 - a. college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Krimpen aan den IJssel;
 - b. inkomen:
 - i. totaal van het inkomen als bedoeld in artikel 32 van de wet, met dien verstande dat voor de zinsnede “een periode waarover een beroep op bijstand wordt gedaan” moet worden gelezen als “de referteperiode”, en;
 - ii. de algemene bijstand;
 - c. peildatum: de datum waartegen een persoon individuele inkomenstoelage aanvraagt;
 - d. referteperiode:
 - 1° een aaneengesloten periode van 36 maanden voorafgaand aan de peildatum als de belanghebbende op de peildatum 21 jaar is;
 - 2° een aaneengesloten periode van 48 maanden voorafgaand aan de peildatum als de belanghebbende op de peildatum 22 jaar is;
 - 3° een aaneengesloten periode van 60 maanden voorafgaand aan de peildatum als de belanghebbende op de peildatum 23 jaar of ouder is;
 - e. ten laste komend kind: het kind als bedoeld in artikel 4, aanhef, en onderdeel e, van de wet;
 - f. wet: Participatiewet.
2. De bepalingen van de wet zijn op deze verordening van toepassing, tenzij daarvan uitdrukkelijk wordt afgeweken.

Artikel 2. Indienen verzoek

Een verzoek als bedoeld in artikel 36, eerste lid, van de wet, wordt ingediend door middel van een door het college vastgesteld formulier.

Artikel 3. Uitvoering

De uitvoering van deze verordening berust bij het college.

HOOFDSTUK 2. RECHT OP INDIVIDUELE INKOMENSTOESLAG

Artikel 4. Langdurig laag inkomen

1. Aan de in artikel 36, eerste lid, van de wet gestelde voorwaarde van het hebben van een langdurig, laag inkomen is voldaan indien de belanghebbende gedurende de referentieperiode aangewezen is geweest op een inkomen dat per maand niet hoger is geweest dan 100% van de voor hem geldende bijstandsnorm.
2. Inkomsten die gedurende een totale maximale periode van zes maanden in de referentieperiode hoger liggen dan de inkomensgrens als bedoeld in het eerste lid, met een maximum van 110% van de geldende bijstandsnorm, worden buiten beschouwing gelaten.
3. Het bepaalde in het tweede lid is, indien de belanghebbende door eigen schuld of toedoen geen (gesubsidieerd) werk heeft behouden, niet van toepassing.

Artikel 5. Hoogte van de individuele inkomensvoeslag

1. De hoogte van de individuele inkomensvoeslag bedraagt per 12 maanden als volgt:
 - a. 40% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm, afgerond op hele euro's naar boven;
 - b. voor de alleenstaande ouder wordt de voeslag onder a, zodra het overgangsrecht van artikel XII, tweede lid, Wet hervorming kindregelingen en/of artikel XVIII Wet maatregelen WWB niet meer op de alleenstaande ouder van toepassing is, dan wel dit recht leidt tot een lagere bijstandsnorm, verhoogd met € 100,- voor het eerste ten laste komend kind en € 50,- voor het tweede ten laste komend kind.
2. Als één van de gehuwden is uitgesloten van het recht op individuele inkomensvoeslag ingevolge artikel 11 of artikel 13, eerste lid, van de wet komt de rechthebbende gehuwde in aanmerking voor de individuele inkomensvoeslag naar de hoogte die voor hem als alleenstaande of alleenstaande ouder zou gelden.
3. Voor de toepassing van dit artikel is de situatie op de peildatum bepalend.

HOOFDSTUK 3. SLOTBEPALINGEN

Artikel 6. Beleidsregels

1. Met betrekking tot de uitvoering van het bepaalde van artikel 36, van de wet, en deze verordening stelt het college beleidsregels vast.
2. Het college is bevoegd het vaststellen van deze beleidsregels te mandateren aan het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke regeling IJsselgemeenten.

Artikel 7. Onvoorziene gevallen

In gevallen waarin deze verordening niet voorziet, beslist het college.

Artikel 8. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2015.

Artikel 9. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als "Verordening individuele inkomensvoeslag Krimpen aan den IJssel 2015".

Aldus besloten door de raad van de gemeente Krimpen aan den IJssel in zijn openbare vergadering van 11 december 2014.

De griffier,

De voorzitter,

TOELICHTING VERORDENING INDIVIDUELE INKOMENSTOESLAG KRIMPEN AAN DEN IJSSEL 2015

ALGEMENE TOELICHTING

1. Inleiding

Aan de bijstand ligt het uitgangspunt ten grondslag dat het normbedrag, bedoeld ter voorziening in de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan met inbegrip van een component reservering, in beginsel toereikend is. Toch kan de financiële positie van mensen die langdurig op een minimuminkomen zijn aangewezen onder druk komen te staan als er na verloop van tijd geen enkel perspectief lijkt te zijn om door inkomen uit arbeid het inkomen te verhogen.

Hiervoor is een toeslag in het leven geroepen die zijn oorsprong heeft in de motie 'Lang-Laag'. Deze motie is in december 2000 met algemene stemmen door de Tweede Kamer aangenomen. De kern van de motie was "iets extra's te geven aan mensen die een langere periode aangewezen zijn op een laag inkomen". De motie werd nooit uitgevoerd, maar het kabinet heeft in 2004 de langdurigheidstoelage in de Wet werk en bijstand (WWB) opgenomen, met allerlei beperkende voorwaarden en alleen een extraatje voor mensen die vijf jaar op bijstandsniveau leefden.

Echter, vóór 1 januari 2004 was het mogelijk om via een categoriale bijzondere bijstandsregeling een bijdrage te verstrekken voor bijvoorbeeld vervanging van duurzame gebruiksgoederen. Met de komst van de langdurigheidstoelage werd deze geschrapt. Veel gemeenten zien de langdurigheidstoelage dan ook als een bedrag waarmee klanten gebruiksgoederen kunnen vervangen. Hiermee werd dan rekening gehouden bij een mogelijke aanvraag om bijzondere bijstand. De gemeente Krimpen aan den IJssel hanteert dit beleid sinds 2012.

Sinds 1 januari 2009 is de langdurigheidstoelage gedecentraliseerd. Ook is de langdurigheidstoelage sinds die datum een bijzondere vorm van (categoriale) bijzondere bijstand en niet vatbaar voor beslag. De toeslag is niet gerelateerd aan bepaalde kosten.

Per 1 januari 2015 vervangt de individuele inkomensvoorschot de langdurigheidstoelage. Het verlenen van de individuele inkomensvoorschot is geen gebonden bevoegdheid meer, maar een discretionaire bevoegdheid. Dit is het gevolg van het woordje 'kan' in artikel 36, eerste lid, van de wet. Dit betekent dat het college kan afzien van het toekennen van een individuele inkomensvoorschot, ook al voldoet de aanvrager wel aan de voorwaarden voor de toeslag. Het college kan niet bepalen nooit een individuele inkomensvoorschot te verstrekken. Wel moet het college in beleidsregels vastleggen welke groepen niet in aanmerking komen voor een individuele inkomensvoorschot en in welke gevallen personen uitzicht hebben op inkomensverbetering. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan personen bij wie in de referentieperiode een verlaging van de bijstand is toegepast vanwege een schending van een arbeids- of een re-integratieverplichting of aan personen die uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs volgen. Vermeldenswaardig is dat deze personen ook uitgesloten zijn van het recht op langdurigheidstoelage onder de WWB.

2. Wettelijk kader

Artikel 8, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van de wet bevat de opdracht om in een verordening regels met betrekking tot het verlenen van een individuele inkomensvoorschot als bedoeld in artikel 36 van de wet vast te leggen. Artikel 8, tweede lid, van de wet bepaalt dat deze regels in ieder geval betrekking moeten hebben op de hoogte van de individuele inkomensvoorschot en de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de begrippen langdurig en laag inkomen.

Op grond van deze verordening is - evenals bij de langdurigheidstoelage - sprake van een laag inkomen als dat inkomen per maand niet hoger is geweest dan 100% van de geldende bijstandsnorm. De referentieperiode blijft in de onderhavige verordening ongewijzigd.

In artikel 36, eerste lid, van de wet is de basis voor de individuele inkomensvoorschot opgenomen: "Op een daartoe strekkend verzoek van een persoon van 21 jaar of ouder doch jonger dan de pensioengerechtigde leeftijd, die langdurig een laag inkomen en geen in aanmerking te nemen vermogen als bedoeld in artikel 34 heeft en geen uitzicht heeft op inkomensverbetering, kan het college, gelet op de omstandigheden van die persoon, een individuele inkomensvoorschot verlenen."

Het college kan in (wetsinterpreterende) beleidsregels aangeven wanneer sprake is van 'geen uitzicht op inkomensverbetering'. Gelet op de tekst van artikel 8, tweede lid, van de wet hoeft dit criterium niet te worden vastgelegd in de verordening. Bij de beoordeling van het criterium 'geen uitzicht op inkomensverbetering' moet het college rekening houden met de omstandigheden van de persoon. In artikel 36, tweede lid, van de wet is bepaald dat tot die omstandigheden in ieder geval worden gerekend:

- a. de krachten en bekwaamheden van de persoon; en
- b. de inspanningen die de persoon heeft verricht om tot inkomensverbetering te komen.

Hoogte individuele inkomenstoelage

Bij verordening moet de hoogte van de individuele inkomenstoelage worden bepaald. De hoogte van de langdurigheidstoelage was afgeleid van de wettelijke bedragen zoals deze in 2008 golden. Nadien heeft er telkens per 1 januari een indexering plaatsgevonden.

In deze verordening wordt in artikel 5 de hoogte van de individuele inkomenstoelage bepaald. Dit gebeurt door 40% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm op de peildatum te hanteren. Hiermee vindt een meer rechtvaardige bepaling van de hoogte van de toeslag plaats.

Voor de hoogte van de langdurigheidstoelage bestonden er drie vaste bedragen, die jaarlijks werden geïndexeerd. Deze bedroegen per 1 juli 2014 als volgt:

- echtpaar € 525,-
- alleenstaande ouder € 472,-
- alleenstaande € 370,-

Nu deze vaste bedragen worden verlaten, levert het nieuwe systeem van 40% van de van toepassing zijn bijstandsnorm (normen per 1 juli 2014) bij de drie voornoemde gezinssituaties de volgende hoogte van de individuele inkomenstoelage op:

- echtpaar € 544,-
- alleenstaande ouder € 381,-
- alleenstaande € 381,-
-

Met betrekking tot de groep alleenstaande ouders wordt het volgende opgemerkt. Met de invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015 komt de afzonderlijke bijstandsnorm voor alleenstaande ouders te vervallen. Zij krijgen (behoudens gecreëerd overgangsrecht voor de algemene bijstand) dezelfde norm als alleenstaanden in de bijstand. Daarnaast krijgen zij via de Belastingdienst / Toeslagen een speciale maandelijkse extra verhoging van het kindgebonden budget, de zogenaamde alleenstaande ouderkop (alo-kop) van € 3.050,- per jaar. Met dit nieuwe systeem zullen alleenstaande ouders die vanuit de bijstand gaan werken er financieel op vooruit gaan ten opzichte van het huidige systeem.

Een lagere bijstandsnorm betekent dat de alleenstaande ouder ook een lagere individuele inkomenstoelage krijgt (40% van de norm). Om dit te compenseren wordt in artikel 5 bepaald dat de individuele inkomenstoelage voor alleenstaande ouders voor het eerste ten laste komend kind met € 100,- wordt verhoogd. Hiermee wordt het afschaffen van de afzonderlijke norm voor alleenstaande ouders gecompenseerd.

Aangezien de individuele inkomenstoelage bedoeld is voor personen die langdurig op een minimuminkomen zijn aangewezen, geen uitzicht hebben op inkomensverbetering en de alo-kop van het kindgebonden budget lager is dan de daling van de norm waarmee alleenstaande ouders geconfronteerd worden (ca. € 280,- per jaar), is het alleszins redelijk om bij de aanwezigheid van twee of meer kinderen, de individuele inkomenstoelage extra te verhogen met € 50,-.

Deze verhoging geldt pas als het overgangsrecht van artikel XII, tweede lid, Wet hervorming kindregelingen en/of artikel XVIII Wet maatregelen WWB niet meer op de alleenstaande ouder van toepassing is. Gedurende die periode behoudt de alleenstaande ouder namelijk recht op de oude hogere normen (en toeslagen) zoals die op 31 december 2014 golden, waardoor vanzelfsprekend een "hogere" individuele inkomenstoelage aan de orde is (40% van de geldende bijstandsnorm) en de verhoging van onderdeel b niet noodzakelijk is.

Er is echter een groep alleenstaande ouders die onder dit overgangsrecht een lagere norm krijgt en hierdoor dus ook een lagere individuele inkomenstoelage. Deze groep moet ook in aanmerking komen voor de verhoging, genoemd in onderdeel b.

Voor een echtpaar is geen verhoging van de individuele inkomenstoelage opgenomen bij de aanwezigheid van kinderen, omdat de hoogte van deze toeslag voor een echtpaar al minimaal gelijk is

aan het niveau van de langdurigheidstoelage. Bovendien heeft een echtpaar (in de regel) meer kans tot toetreding tot de arbeidsmarkt aangezien beide partners actief moeten solliciteren naar werk. De hoogte van de toeslag voor personen die een inkomen ter hoogte van zak- en kleedgeld ontvangen blijft ook op een zelfde niveau. Deze personen ontvangen namelijk een derde van de geldende bedragen voor de langdurigheidstoelage.

Meerdere personen in een woning

Met voornoemd systeem zal de hoogte van de individuele inkomenstoelage iets stijgen voor personen die alleen wonen. Daarentegen zal de hoogte van de toeslag dalen voor personen die met anderen de woning delen. In dit verband wordt opgemerkt dat onder de langdurigheidstoelage het delen van een woning met anderen geen effect had op de hoogte van de langdurigheidstoelage.

Bij de uitwerking van de individuele inkomenstoelage is er aanleiding gevonden om bij de bewoning van een woning met meerdere personen de toeslag lager vast te stellen. Immers, het is niet noodzakelijk dat ieder persoon in dezelfde woning dan een "hoog" bedrag aan individuele inkomenstoelage krijgt.

Het vorenstaande betekent derhalve dat de hoogte van de individuele inkomenstoelage bij meerdere bewoners wordt bepaald op 40% van de bijstandsuitkering van de individuele klant. Aangezien deze personen een lagere uitkering ontvangen, krijgen zij dus ook een lagere individuele inkomenstoelage dan dat zij nu aan langdurigheidstoelage ontvangen.

3. Geen overgangsrecht

Per 1 januari 2015 vervangt de individuele inkomenstoelage de langdurigheidstoelage. Het is niet nodig om in deze verordening overgangsrecht op te nemen met betrekking tot eerder verstrekte langdurigheidstoelagen, omdat artikel 78z van de wet voorziet in algemeen overgangsrecht met betrekking tot de wijzigingen in de Participatiewet als gevolg van de inwerkingtreding van de Invoeringswet Participatiewet en de Wet maatregelen WWB op 1 januari 2015. De individuele inkomenstoelage en voorheen de langdurigheidstoelage worden immers toegekend tegen een peildatum. Zaken die na de peildatum gebeuren hebben geen betekenis voor het recht op een dergelijke toeslag. Wie op een peildatum gelegen vóór 1 januari 2015 op basis van de toepasselijke verordening recht had op langdurigheidstoelage, behoudt dat onverkort, ongeacht of hij voldoet aan de voorwaarden die per 1 januari 2015 zijn gesteld in artikel 36 van de wet, deze verordening en de beleidsregels. Toekenning van het recht op individuele inkomenstoelage tegen een peildatum gelegen op of ná 1 januari 2015 is uitsluitend mogelijk als wordt voldaan aan de voorwaarden van artikel 36 van de wet, deze verordening en de beleidsregels.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1

Lid 1

De begrippen zijn in een logische volgorde gerangschikt. Het aantal begrippen is beperkt tot hetgeen noodzakelijk is. Een toelichting op de begrippen “inkomen”, “peildatum” en “referteperiode” volgt in artikel 4.

Lid 2

In het kader van decentrale regelgeving is het gebruikelijk dat voor lagere overheden met betrekking tot de terminologie in een verordening of regeling, de Algemene wet bestuursrecht, de Provincie- of Gemeentewet en zo nodig de Europese en internationale regelgeving wordt gevolgd. Daarbij geldt tevens dat regels uit een hogere wettelijke regeling niet worden herhaald in een provinciale of gemeentelijke regeling. Om hieraan tegemoet te komen is in dit lid bepaald, dat alle bepalingen die niet nader worden omschreven in de verordening dezelfde omschrijving hebben als in de Participatiewet. Deze systematiek zorgt in de uitvoeringspraktijk voor een uniforme hantering van de diverse bepalingen en begrippen.

Artikel 2

Artikel 36, eerste lid, van de Participatiewet is dusdanig gewijzigd dat een persoon een verzoek tot verlening van een individuele inkomenstoelage kan indienen. Voorheen was de langdurigheidstoelage alleen op aanvraag verkrijgbaar. Onder aanvraag wordt verstaan: een verzoek van een persoon, een besluit te nemen (artikel 1:3, derde lid, van de Awb). Een aanvraag dient in beginsel schriftelijk te worden ingediend (artikel 4:1 Awb).

Of de regering hiermee een inhoudelijke wijziging beoogt, is niet duidelijk. Deze wijziging wordt namelijk niet nader toegelicht in de parlementaire stukken. Om onduidelijkheid te voorkomen over de wijze waarop het verzoek moet worden ingediend, bepaalt artikel 2 van deze verordening dat het verzoek moet worden gedaan door middel van een door het college vastgesteld formulier. Een verzoek wordt dan gezien als een aanvraag zoals bedoeld in afdeling 4.1.1 van de Awb. Het gaat dan om een schriftelijke aanvraag (artikel 4:1 van de Awb) die wordt ondertekend door de aanvrager en ten minste de naam en het adres van de aanvrager bevat, de dagtekening en een aanduiding van de beschikking die wordt gevraagd (artikel 4:2, eerste lid, van de Awb). De aanvrager verschaft ook de gegevens en bescheiden die voor de beslissing op de aanvraag nodig zijn en waarover hij redelijkerwijs de beschikking kan krijgen (artikel 4:2, tweede lid, van de Awb). Een mondeling verzoek kan hiermee dus niet worden aangemerkt als een verzoek om individuele inkomenstoelage zoals bedoeld in artikel 36 van de Participatiewet.

Artikel 3

Uitvoering van de individuele inkomenstoelage is door de wetgever opgedragen aan het college van burgemeester en wethouders. Uitvoering van deze verordening berust daarom ook bij het college.

Artikel 4

Lid 1

Inkomen

Van een langdurig en laag inkomen is sprake als de belanghebbende gedurende 60 maanden een inkomen op bijstandsniveau heeft ontvangen. Deze 60 maanden wordt ook wel de referteperiode genoemd.

De aard van het inkomen is niet van belang. Dit betekent dat niet alleen uitkeringsgerechtigden, maar ook werkenden aanspraak kunnen maken op de individuele inkomenstoelage.

Dit betekent ook dat personen die naast parttime werkzaamheden een aanvullende bijstandsuitkering ontvangen recht op een individuele inkomenstoelage hebben, zolang zij een ‘laag’ inkomen ontvangen.

Met inkomen wordt bedoeld het inkomen zoals bedoeld in artikel 32 van de wet. In afwijking hiervan dient algemene bijstand voor de beoordeling van het recht op individuele inkomenstoelage ook in aanmerking te worden genomen als inkomen.

Bijzondere bijstand wordt niet als inkomen in aanmerking genomen. Aangezien de individuele inkomenstoelage een vorm van bijzondere bijstand is, is het niet nodig expliciet te bepalen dat een eerder verstrekte individuele inkomenstoelage (of langdurigheidstoelage) buiten beschouwing moet

worden gelaten bij de vaststelling van het inkomen. Voor de bijstandverlening vrijgelaten middelen, moeten ook worden vrijgelaten bij de beoordeling van aanvragen om individuele inkomenstoelage. Het eventueel toekennen van een inkomstenvrijlating of een premie bij werkaanvaarding, heeft geen invloed op de hoogte van het inkomen, om reden dat deze faciliteiten op grond van artikel 31 lid 2 van de wet worden vrijgelaten en niet als inkomen in oenschouw worden genomen.

Op te merken valt dat bij de toets aan een laag inkomen (100% van de bijstandsnorm) in de referperiode gekeken wordt naar de op dat moment van toepassing zijnde bijstandsnorm. Zo bestond de bijstandsnorm vóór 1 januari 2015 uit een systeem van normen, toeslagen en verlagingen. Per 1 januari 2015 bestaat dit systeem uit normen, waaronder begrepen de lagere kostendelersnorm.

Overschrijding inkomensgrens

Het begrip 'langdurig, laag inkomen' wordt ingevuld als een inkomen dat per maand niet hoger is dan 100% van de bijstandsnorm. Een en ander neemt niet weg dat een zeer geringe incidentele overschrijding van de inkomsten niet behoef te leiden tot een afwijzing van het verzoek ter verkrijging van de individuele inkomenstoelage. Een marginale overschrijding van dit lage inkomen moet worden genegeerd.¹

Gaat het inkomen van een persoon gedurende (een deel van) de referperiode de toepasselijke bijstandsnorm maandelijks met ongeveer € 5,- of meer te boven, dan is geen sprake meer van een marginale overschrijding van de bijstandsnorm. Er is immers geen sprake van een incidentele geringe overschrijding van de bijstandsnorm of van te verwaarlozen bedragen van enkele eurocenten.²

Het is echter niet de bedoeling dat een belanghebbende perioden waarin hij een inkomen boven de bijstandsnorm heeft kan middelen met perioden waarin hij vanwege de aanwezigheid van een uitsluitingsgrond, zoals bijvoorbeeld detentie, geen recht op bijstand had.

In het tweede lid van dit artikel is wel een speciale uitzondering opgenomen, waarbij het inkomen maximaal zes maanden hoger mag liggen.

Referperiode

Nadat het inkomen is vastgesteld, wordt dit vergeleken met de toepasselijke bijstandsnorm van de wet. Als het vastgestelde inkomen op of onder de toepasselijke bijstandsnorm ligt dan is er sprake van een laag inkomen.

De individuele inkomenstoelage is bedoeld voor burgers vanaf 21 tot de AOW-leeftijd. De ondergrens voor aanvragers is 21 jaar. De wetgever heeft er voor gekozen om de ondergrens op 21 jaar te stellen omdat dit de leeftijd is waarop de ouderlijke onderhoudsplicht vervalt. Hiermee blijft de individuele inkomenstoelage aansluiten op het systeem van de wet ten aanzien van personen jonger dan 21 jaar. Met een referperiode van 60 maanden strekt deze zich uit vóór de periode dat de belanghebbende 18 jaar was. In deze periode is de belanghebbende geen zelfstandig subject van bijstandverlening. Bovendien kent de wet geen bijstandsnorm voor jongeren onder de 18 jaar.

Uit praktisch oogpunt wordt daarom in artikel 1, eerste lid, van deze verordening, de referperiode voor 21- en 22-jarigen bepaald op respectievelijk 36 en 48 maanden.

Wijziging leefvorm

De leefvorm (alleenstaande, alleenstaande ouder of gehuwd) van een persoon kan wijzigen binnen de referperiode. Dit is bijvoorbeeld het geval indien gehuwden individuele inkomenstoelage aanvragen, maar zij over een gedeelte van de referperiode als alleenstaande moeten worden aangemerkt.

Personen moeten dan ook over dat deel van de referperiode aan de voorwaarden voldoen om voor individuele inkomenstoelage in aanmerking te komen. Gehuwden moeten immers zowel gezamenlijk als afzonderlijk aan de voorwaarden voldoen.

Peildatum

De peildatum is de datum waartegen een persoon individuele inkomenstoelage aanvraagt. Het gaat om de datum waarop een persoon langdurig een laag inkomen heeft, geen in aanmerking te nemen vermogen heeft als bedoeld in artikel 34 van de Participatiewet en, gelet op de omstandigheden van die persoon, geen uitzicht op inkomensverbetering heeft. De peildatum komt meestal overeen met de

¹ CRvB 19-08-2008, nrs. 06/1163 WWB e.a., ECLI:NL:CRVB:2008:BE8918 en CRvB 15-02-2011, nr. 08/5141 WWB, ECLI:NL:CRVB:2011:BP5532.

² (CRvB 27-03-2012, nr. 10/2488 WWB, ECLI:NL:CRVB:2012:BW0068 en CRvB 31-07-2012, nr. 12/1825 WWB, ECLI:NL:CRVB:2012:BX7178.

meldingsdatum. De peildatum kan in beginsel niet liggen vóór de dag waarop een persoon zich heeft gemeld om individuele inkomenstoelage aan te vragen, tenzij sprake is van bijzondere omstandigheden. Dit volgt uit artikel 44, eerste lid, van de wet en de jurisprudentie rondom dit artikel.

Lid 2

In dit lid wordt voorkomen dat personen die tijdelijk een iets hoger inkomen ontvangen voor een langere periode de individuele inkomenstoelage verliezen. Deze tijdelijke periode mag maximaal zes maanden per referentieperiode zijn. Het hoeft geen aaneengesloten periode te zijn. Het soort inkomen is niet van belang. Bovendien is bepaald dat het inkomen niet hoger mag zijn dan 110% van de geldende bijstandsnorm. Een vergelijkbare bepaling was ook bij de langdurigheidstoelage opgenomen.

Deze regel kan bijvoorbeeld van toepassing zijn op klanten die uitstromen naar (gesubsidieerd) werk. Als dit werk maar tijdelijk duurt of als blijkt dat de belanghebbende het werk (toch) niet goed aan kan, stroomt hij weer terug in de bijstand. Een klant die zich dan positief heeft opgesteld zou hierdoor zijn toeslag kunnen verliezen. Met dit lid wordt dit voorkomen.

Er is gekozen voor een maximuminkomen van 110% van de geldende bijstandsnorm. Bij uitstroom verdienen klanten meestal niet meer dan het wettelijk minimumloon. Het kan voorkomen dat het inkomen soms toch iets hoger ligt, zodat gekozen is voor 110%. Bij personen met een hoger inkomen wordt het niet voorgestaan om dan nog een toeslag te verstrekken. De individuele inkomenstoelage is immers bestemd voor personen die langdurig een laag inkomen ontvangen en geen uitzicht op inkomensverbetering hebben.

Lid 3

De bepaling in het tweede lid geldt niet als de "hogere" inkomsten werden verworven door middel van arbeid en de belanghebbende dit werk door eigen schuld of toedoen niet heeft behouden.

Artikel 5

Lid 1

De wetgever stelt geen beperking of criteria met betrekking tot de hoogte van de individuele inkomenstoelage. De gemeente mag hierin dus variëren. De individuele inkomenstoelage kan slechts eenmaal per 12 maanden verstrekt worden. Voor meer informatie wordt verwezen naar het kopje "*Hoogte individuele inkomenstoelage*" in de algemene toelichting.

Onderdeel a

De hoogte van de individuele inkomenstoelage bedraagt 40% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm, afgerond op hele euro's naar boven. Dit is de bijstandsnorm (waaronder begrepen de lagere kostendelersnorm) inclusief vakantietoelage.

In verband met overgangsrecht voor belanghebbenden met een lopende uitkering voor levensonderhoud tot 1 juli 2015, respectievelijk tot 1 januari 2016 voor enkele alleenstaande ouders, kan de bijstandsnorm in die periode voor deze belanghebbenden bestaan uit de wettelijke norm, inclusief de toeslag en verlaging en vakantietoelage.

Personen die geen uitkering voor levensonderhoud ontvangen

Bij personen die een uitkering voor levensonderhoud op grond van de participatiewet ontvangen is de hoogte van de geldende bijstandsnorm vastgesteld en bekend. Bij personen zonder uitkering voor levensonderhoud is dat, evenals bij de uitvoering van de langdurigheidstoelage, niet het geval. Uitgangspunt is dat bij deze personen, ingeval van meerdere personen die in dezelfde woning hun hoofdverblijf hebben, de lagere kostendelersnorm van toepassing is. Echter het kan zijn dat de belanghebbende als kostganger of onderhuurder inwonend is. De lagere kostendelersnorm is dan niet op hem van toepassing, waardoor hij recht heeft op een hogere individuele inkomenstoelage. Om voor de algemene bijstand als kostganger of onderhuurder te kunnen worden aangemerkt gelden bepaalde voorwaarden. Deze voorwaarden dienen ook te worden toegepast bij de individuele inkomenstoelage. De belanghebbende zal zelf moeten aantonen dat de kostendelersnorm niet op hem van toepassing is. Slechts bij een (eenvoudige) objectieve beoordeling door de gemeente, hoeft de belanghebbende dit niet aan te tonen.

Onderdeel b

Voor alleenstaande ouders geldt een verhoging van de uitkomst van onderdeel a met € 100,- voor het eerste ten laste komend kind en € 50,- voor het tweede ten laste komend kind. Echter, gedurende de periode dat de alleenstaande ouder onder het overgangsrecht van artikel XII, tweede lid, Wet hervorming kindregelingen (behoud van oude norm alleenstaande ouder en eventueel verhoging van 20% tot 1 januari 2016 in geval de kostendelersnorm van toepassing is) en/of artikel XVIII Wet maatregelen WWB (behoud oude toeslag) valt, is de verhoging van onderdeel b niet aan de orde. De alleenstaande ouder ontvangt dan nog de oude norm en/of eventueel toeslag, waardoor 40% van de bijstandsnorm vanzelfsprekend een "hogere" individuele inkomenstoelage oplevert. De verhoging van onderdeel b. is pas aan de orde als op de alleenstaande ouder de nieuwe norm van de wet voor een alleenstaande van toepassing is en er geen enkele vorm meer van overgangsrecht, zoals in voornoemde wetten genoemd, van toepassing is. De alleenstaande ouder heeft dan nog slechts recht op de norm voor een alleenstaande, dat resulteert in een "lagere" individuele inkomenstoelage.

Er is echter een groep alleenstaande ouders die onder het overgangsrecht van de Wet maatregelen WWB tot 1 juli 2015 een lagere norm krijgt en hierdoor dus ook een lagere individuele inkomenstoelage. Deze groep komt ook in aanmerking voor de verhoging, genoemd in onderdeel b.

Lid 2

De hoogte van de individuele inkomenstoelage is afhankelijk van de levenssituatie van de belanghebbende op de peildatum.

Omdat artikel 36 WWB spreekt van 'een persoon' zou daaruit afgeleid kunnen worden dat het recht op de toeslag persoonsgebonden is. Zowel de wetgever als de Centrale Raad van Beroep hebben kenbaar gemaakt dat weliswaar wordt gesproken van 'een persoon' maar dat beide partners zelfstandig en onafhankelijk van elkaar, op de peildatum aan de voorwaarden moeten voldoen. Het recht komt gehuwden immers gezamenlijk toe. Indien één van beide gehuwden niet voldoet aan de voorwaarden, hebben beiden geen recht op individuele inkomenstoelage.³

Als bij gehuwden één van beide partners is uitgesloten van het recht op individuele inkomenstoelage, anders dan vanwege het niet voldoen aan de voorwaarden van artikel 36, eerste lid, van de wet, dan komt de rechthebbende partner wel in aanmerking voor de individuele toeslag. Het gaat hier om een partner die op één van de in artikelen 11 of 13, eerste lid, van de wet genoemde gronden geen recht heeft op bijstand.

Als slechts één partner recht heeft op individuele inkomenstoelage, komt deze rechthebbende partner in aanmerking voor een individuele inkomenstoelage naar de hoogte die voor hem als alleenstaande of alleenstaande ouder zou gelden.

Dit principe geldt ook bij de algemene bijstand voor levensonderhoud (artikel 24 Participatiewet) en werd ook bij de langdurigheidstoelage toegepast. De rechthebbende partner moet immers nog steeds als een gehuwde worden beschouwd. Dit betekent dat het gezamenlijk inkomen van de partners gedurende de referentieperiode getoetst moet worden aan de gehuwdenorm.

Lid 3

Dit lid heeft geen nadere toelichting.

Artikel 6

Voor de uitvoering van de verordening zijn beleidsregels vastgesteld.

Artikel 7

Dit artikel heeft geen nadere toelichting.

Artikel 8

Dit artikel heeft geen nadere toelichting.

Artikel 9

Per 1 januari 2015 vervangt de individuele inkomenstoelage de langdurigheidstoelage. Het is niet nodig om in deze verordening overgangsrecht op te nemen. De individuele inkomenstoelage en

³ CRvB 13-07-2010, nr. 08/2345 WWB, ECLI:NL:CRVB:2010:BN2529.

voorheen de langdurigheidstoeslag worden immers toegekend tegen een peildatum. Wie op een datum gelegen vóór 1 januari 2015 op basis van de toepasselijke verordening recht had op langdurigheidstoeslag, behoudt dat onverkort, ongeacht of hij voldoet aan de voorwaarden die per 1 januari 2015 zijn gesteld in artikel 36 van de wet en deze verordening. Toekenning van het recht op individuele inkomenstoeslag tegen een datum gelegen op of ná 1 januari 2015 is uitsluitend mogelijk als wordt voldaan aan de in artikel 36 van de wet en deze verordening opgenomen voorwaarden.